

drede anbefaling er blandt andet begrundet i, at et krav om selvstændigt pas til børn vil være egnet til at forebygge børnebortførelser.

Det må desuden påregnes, at det i løbet af kort tid vil være nødvendigt at kunne håndtere såkaldte biometriske personoplysninger (eksempelvis iris-, finger- eller ansigtsaftryk) i pas for at kunne leve op til de internationale sikkerhedskrav. Det bemærkes i den forbindelse, at USA i 2002 – som et led i bekæmpelsen af international terrorisme – har vedtaget en ny lov, der bl.a. indfører skærpede krav til pas og visum. De nye regler betyder, at EU-landenes fortsatte deltagelse i det såkaldte visa waiver-program betinges af, at hvert land senest den 26. oktober 2004 har indført regler om pas med biometriske oplysninger. Det er endnu uafklaret, om de skærpede amerikanske regler betyder, at det er en betingelse for deltagelse i visa waiver-programmet, at pas fra den nævnte dato indeholder biometriske oplysninger, eller om det er tilstrækkeligt, at der på dette tidspunkt er gennemført et program for udstedelse af pas med biometriske oplysninger.

Der arbejdes for tiden med en afklaring af, hvilken betydning de skærpede krav får for udformningen af danske pas. Det må forventes, at bestemmelserne i pasbekendtgørelsen om indskrivning af børn i nærtstående pas vil blive ophævet i tilknytning til en sikkerhedsmæssig opgradering af det danske pas. De problemer, der i dag er forbundet med, at børn er indskrevet i nærtstående pas, vil som følge deraf ophøre i takt med, at pas, hvori børn er indskrevet, udløber.

3.3. Børnebortførelse som umiddelbar skilsmissegrund

Efter ægteskabsloven (lovbekendtgørelse nr. 147 af 3. september 1999 om ægteskabs indgåelse og opløsning) er det i dag ikke en skilsmissegrund, at en ægtefælle har bortført et fælles barn. Loven giver alene adgang til skilsmisse hvis ægtefællerne har været separeret i 1 år, hvis ægtefællerne på grund af uoverensstemmelser har levet adskilt de sidste 2 år, eller hvis der foreligger utroskab, vold eller bigami.

I børnebortførelsesrapporten anfører arbejdsgruppen, at nogle børnebortførelsessager har vist, at myndighederne i visse lande ikke vil medvirke til at få et barn udleveret, hvis det er bortført af faderen, og moderen og faderen stadig er gift (herunder separeret). I de pågældende lande opfattes bortførelsen som en konflikt mellem ægtefællerne, som myndighederne ikke bør blande sig i. Der henvises til rapportens pkt. 13.5.

I overensstemmelse med arbejdsgruppens anbefalinger foreslås det at imødegå dette problem ved at

ændre ægteskabsloven, således at en ægtefælle får ret til skilsmisse, hvis den anden ægtefælle har bortført den første ægtefælles barn.

4. Andre initiativer: rådgivning, information og samarbejde mellem myndighederne

Med henblik på at styrke informationsindsatsen over for forældre, hvis børn er eller frygtes at blive bortført, oprettede justitsministeren den 1. maj 2002 en telefonisk rådgivningslinje.

Rådgivningslinjen varetages af Civilretsdirektoratet og er åben hele døgnet. Rådgivningslinjen har navnlig til formål at orientere om, hvilke regler der gælder på området, og hvem der skal rettes henvendelse til i en given situation. Det er fortsat de enkelte myndigheder, der hver især skal assistere forældrene inden for myndighedernes eget sagsområde.

De foreløbige erfaringer fra rådgivningslinjen har vist, at der blandt forældre og pårørende er et reelt behov for rådgivning og information på området. Det er derfor hensigten at fortsætte rådgivningslinjen.

Med samme formål har Udenrigsministeriet og Civilretsdirektoratet oprettet hjemmesider på internettet med information om forebyggelse af og behandling af sager om børnebortførelse.

Der er endvidere nedsat en kontaktgruppe bestående af repræsentanter fra Udenrigsministeriet, Civilretsdirektoratet, politiet, de sociale myndigheder og Udlændingestyrelsen med henblik på at skabe et forum for erfaringsudveksling og koordinering af støtteindsatsen over for efterladte forældre i børnebortførelsessager.

Der henvises i øvrigt til børnebortførelsesrapportens kapitel 11.

5. Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner

Den foreslåede ordning med retshjælp ved internationale børnebortførelser vil have økonomiske konsekvenser for det offentlige. Størrelsen heraf afhænger dels af det årlige antal børnebortførelsessager, dels af udgifterne til retshjælp i de enkelte sager.

Som det fremgår ovenfor under pkt. 2.2.1, har antallet af sager om udlevering af børn til Danmark fra udlandet efter Haagerkonventionen siden 1998 ligget på ca. 10 sager om året. Herudover er der nogle få børnebortførelsessager, der løses inden for rammerne af andre internationale konventioner. Det forventes imidlertid, at et større antal forældre efter indførelse af den foreslåede retshjælpsordning vil henvende sig til myndighederne i forbindelse med børnebortførelse. Antallet af sager, der er omfattet af konventionerne,